

Orde van dienst voor de poëzievesper
op de 22ste zondag na Pinksteren,
24 oktober 2021

“Verbeterde schepping”

Schoonheid met een ziel, een initiatief van de Protestantse Gemeente Groningen en het GSp - Studentenplatform voor Levensbeschouwing in de Martinikerk te Groningen

Muzikale medewerking wordt verleend door het Trio Fiori Musicali:
Rianne Helmus, blokfluit; Wietse Ouwejan, klavecimbel en orgel;
Karel Stegeman, bariton.

Voorganger is Tiemo Meijlink, m.m.v. Marian van der Schors.

Hartelijk welkom in deze vesperviering.

In de aanloop naar de Klimaatconferentie van de Verenigde Naties in Glasgow (31 oktober - 12 november) gaat deze Poëzievesper van Schoonheid met een Ziel over de “verbeterde schepping”. Het is een zinsnede uit een gedicht van Alexis de Roode (1970). Van hem zullen we tijdens deze vesper gedichten lezen en overdenken uit zijn laatste bundel *Een steen openvouwen* (2017).

ORDE VAN DIENST

MUZIEK

Het wordt stil in de kerk.

PSALMENGEBED

Eén van ons: Heer, open mijn lippen.

Allen: MIJN MOND ZAL ZINGEN VAN UW EER.

Eén van ons: God, kom mij te hulp.

Allen: HEER, HAAST U MIJ TE HELPEN.

We zingen de LOFPRIJZING, Lied 195 (melodie Soest, D, 1532/ Beieren 1856).

E - re zij de Va - der en de Zoon

en de hei - li - ge Geest,

als in den be - gin - ne, nu en im - mer

en van eeu-wig-heid tot eeu - wig-heid. A-men.

PSALM 8

Wij zingen Lied 8C, een onberijmde versie van Psalm 8 (tekstbewerking H. Oosterhuis en M. van der Plas; melodie B.M. Huijbers).

refrein: 1 voorzang, 2 allen

Heer, on - ze Heer, hoe mach-tig is uw naam
al - ler - we - gen op aar - de.

voorzang 1 Gij die uw majesteit toont aan de hemel,
Gij opent de mond van weerloze kinderen,
en dan klinkt een lied dat uw vijand beschaamt
en brengt Gij uw tegenstanders tot zwijgen.

allen refrein

voorzang 2 Als ik kijk naar de hemel, het werk van uw vingers,
de maan en de sterren die Gij hebt bevestigd,
wat is dan de mens, dat Gij aan hem denkt,
de zoon van Adam, dat hij U ter harte gaat.

allen refrein

voorzang 3 Toch hebt Gij hem bijna een god gemaakt
en hem met glorie en luister gekroond.
Gij doet hem het werk van uw handen beheren
en alles hebt Gij aan zijn voeten neergelegd,

allen refrein

voorzang 4 schapen en runderen, alles en alles,
en ook de dieren in het vrije veld,
de vogels van de hemel, de vissen van de zee,
al wat er wandelt op de paden van het water.

allen refrein

Contract

Ik ben vandaag in dienst getreden van het goede,
met inzet van al mijn beperkte middelen,
om de wereld tot een betere planeet te maken.

Ik ga er werk van maken, de verbeterde schepping,
de fouten die Darwin en God hebben gemaakt,
de inborst van de mens afwerken,
bewustzijn in het productieproces brengen.

Het wordt tijd haar eindelijk eens op te graven,
onze betovergrootmoeder, de Deugd.
Die kinderachtige verheerlijking
van de ondeugd, lekker stout,
het heeft nu lang genoeg geduurd.

Wij gaan dineren in een bos
met een ingehuurde beroemdheid
en schrijven ieder drie ideeën op
om de wereld te veranderen.

Niemand weet waar het heen gaat;
wij gaan daar orde in aanbrengen.

Omdat ik voor het goede ga werken, is mijn salaris enorm.

Schepping, week 2

Op maandag schiep de mens zich een beeld van hemel en aarde.
De hemel was hoog, de aarde groot en gevaarlijk.
Chaos drong in zijn geest en leegte zweefde in zijn maag.
De mens sprak: Laat er een grens zijn. En hij trok een grens.
Wat aan de ene kant van de grens lag, noemde hij *tuin*.
En wat aan de andere kant van de grens lag, noemde hij *wildernis*.
Zo werd het avond en morgen: de eerste dag.
De mens sprak: Laat de dieren en planten in de wildernis
door God verzorgd worden, want hij heeft ze gemaakt.
Maar de dieren en planten in de tuin zijn van mij.
Ik zal ze koesteren en verzorgen, zij zullen mijn tuin verrijken.
Zo geschiedde. De planten en dieren in de tuin noemde hij *voedsel*.
En de planten en dieren in de wildernis noemde hij *natuur*.
Weer werd het avond en morgen: de tweede dag.

De mens sprak: De dieren en planten behoren aan mij,
maar zij gehoorzamen aan tijd. Ze bloeien in de lente
en geven zaadvruchten in de herfst. De vogels leggen
eieren naar hun aard, maar in de winter leggen ze niks.
Ik zal de planten een huis van glas geven en in de kippenstal
zal ik een helder licht branden. Ik zal eieren eten in december.
Weer werd het avond en morgen: de derde dag.

De mens sprak: Mijn tuin gehoorzaamt mij het hele jaar, maar werkt niet half zo hard als ik. De trage planten voeden zich met trage aarde. De dieren groeien traag zoals de planten die ze eten. Laat er kunstmest en krachtvoer zijn! En er was kunstmest en krachtvoer. En de kropsla en koeien versnelden hun groei. En de mens zag dat het goed was. Weer werd het avond en morgen: de vierde dag.

De mens sprak: Laat mijn tuin vruchtbaar zijn wanneer ik het wil. Want de planten en dieren planten zich lukraak voort, zonder te denken aan mijn behoeftes. Ik zal de kalfjes weghalen bij de koe. Ik zal het zaad van stieren vangen in mijn hand. Ik zal haantjes versnipperen. Zo zal geen dier geboren worden buiten mijn wil. Weer werd het avond en morgen: de vijfde dag.

De mens sprak: Van nest tot slacht zijn dieren en planten gehoorzaam aan mij. Maar in het zaad schuilt nog anarchie. Het vermengt zich naar eigen aard en waait de tuin uit. Ik zal het zaad openbreken en veranderen. En het zal mijn zaad zijn, van generatie op generatie. Aldus geschiedde. En de mens zag dat alles wat hij gemaakt had, zeer goed was. Zo werd het avond en morgen: de zesde dag.

Nu was de tuin van de mens voltooid. En toen hij op de zevende dag al het werk zag dat hij verricht had, rustte hij en keek uit over zijn tuin. Hij at pitloze druiven en zwom in een vijver van melk. Hij zag de bijen bij zwermen sterven in zijn tuin. De grond was bitter geworden. En hij zei: Goed, zei hij, Goed. Morgen weer een dag. Er is nog tijd.

OVERWEGINGEN

CANTICUM

Het Magificat nono toni (Lofzang van Maria, Lucas 1:46-55) van Samuel Scheidt (1587-1654) wordt nu afwisselend gezongen en gespeeld, een oude alternatimpraktijk die gelegenheid geeft om iedere tekstregel muzikaal uitgebeeld te horen en te beleven. De vet gedrukte verzen worden gezongen, de andere verzen muzikaal weergegeven door het orgel.

'Mijn hart prijst hoog de Heer.

Van vreugde juicht mijn geest om God, mijn redder:

daar Hij welwillend neerzag op de kleinheid zijner dienstmaagd.

En zie, van heden af prijst elk geslacht mij zalig

omdat Hij die machtig is aan mij zijn wonderwerken deed, en heilig is zijn Naam.

Barmhartig is Hij, van geslacht tot geslacht voor hen die Hem vrezen.

Hij toont de kracht van zijn arm; slaat trotsen van hart uiteen.

Heersers ontnemt Hij hun troon, maar Hij verheft de geringen.

Die hongeren overlaadt Hij met gaven,
en rijken zendt Hij heen met lege handen.

Zijn dienaar Israël heeft Hij zich aangetrokken,

gedachtig zijn barmhartigheid voor eeuwig jegens Abraham en zijn geslacht,

gelijk Hij had gezegd tot onze Vadersen.'

Glorie aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest

Nu en altijd, en tot in de eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBEDEN

- avondgebed

- voorbeden

Iedere voorbede eindigt met de woorden "Zo bidden wij U,"
waarop wij zingend antwoorden met Lied 367B (muziek

R. Farrant):

>>>

Heer, on-ze Heer, ont-ferm u o-ver ons.

Liedboek Or

- stil gebed

- samen bidden we het Onze Vader:

Allen: Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw Naam worde geheiligd.
Uw Koninkrijk kome.
Uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht
en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

We gaan staan voor de ZEGEN:

Voorganger: De Eeuwige zegene u en Hij behoeude u.
De Eeuwige doe zijn aangezicht over u lichten
en zij u genadig.
De Eeuwige verheffe zijn aangezicht over u
en geve u vrede.

Allen: AMEN.

AVONDLIED

Wij zingen Lied 823, "Gij hebt, o Vader van het leven" (tekst J. Wit, melodie Duitsland/Evangelische Gezangen 1806). Allen zingen we couplet 1, 3 en 5.
De cantor zingt couplet 2 en 4. >>>

1 Gij hebt, o Va-der van het le - ven,
 de aar-de aan de mens ge - ge - ven,
 het land, de zee is zijn do-main.
 Gij hebt hem aan het woord doen ko - men
 om tus-sen wer-kelij-heid en dro-men
 ge - tui - ge van uw Geest te zijn.

Liedboek O

2 Uw wijsheid en uw welbehagen
 bepalen 's mensen levensdagen
 en wijzen hem zijn woonplaats aan.
 Hij is ten prooi aan duizend vrezers,
 toch mag hij vrij en veilig wezen
 en heersen over het bestaan.

3 Hij overmant de wilde dieren,
 vaart uit op zeeën en rivieren,
 doorzoekt der aarde donk're schoot.
 Ja, hij snelt voort op hoge winden
 om de allerlaatste grens te vinden.
 Zo vindt hij onverhoeds de dood.

4 Door een geheimenis omsloten,
 door alle dingen uitgestoten,
 gaat hij op alle dingen in.
 Alleen uw woord geeft aan zijn falen,
 zijn rust'loos zoeken en verdwalen
 een onuitsprekelijke zin.

5 O God, wij bouwen als ontheemden,
 wij wonen en wij blijven vreemden,
 bestemd voor hoger burgerrecht.
 Wil ons, o Koning der getijden,
 een woning in de stad bereiden
 waar Gij het fundament van legt.

De volgende poëziesper is op zondag 28 november 2021.

De poëziespers zijn een onderdeel van het programma van **Schoonheid met een Ziel**. Dit wekelijkse programma van de samenwerkende Protestantse kerken in Groningen op de zondagmiddag wordt afwisselend in de Nieuwe Kerk en de Martinikerk gehouden om 17:00 uur.

Onze vaste programmering bestaat uit:

<i>Cantatevieringen</i>	(eerste zondag van de maand NK),
<i>Psalmenvespers</i>	(tweede zondag Martini),
<i>Choral Evensongs</i>	(derde zondag NK)
<i>Vespers rond kunst en cultuur</i>	(vierde zondag Martini).
<i>Gregoriaanse vespers</i>	(vijfde zondag Martini.)

Voor meer informatie: zie www.schoonheidmeteenziel.nl

Vrijwillige collecte aan de uitgang

Bij de uitgang van de kerk wordt een collecte gehouden ter bestrijding van de kosten.

Wij verzoeken u vriendelijk deze ruim te bedenken en denken daarbij aan een richtbedrag van 5,00 euro per persoon. Mocht u kunnen bijdragen, daarvoor hartelijk dank.

U kunt het werk van *Schoonheid met een Ziel* ook steunen met een fiscaal aftrekbare gift (ANBI), door een bedrag over te maken naar rekening NL08RABO0641 1348 94 t.n.v. Protestantse Gemeente Groningen o.v.v. Schoonheid met een Ziel.

Betalen per Tikkie kan ook. Onderstaande QR-code verwijst naar Schoonheid met een Ziel.

Contact en informatie

Adresgegevens GSp

Alle informatie betreffende het GSp vind je op de GSp-website:

www.gspweb.nl

Postadres: Kraneweg 33, 9718 JE Groningen;

tel. 050 - 312 99 26

Ons e-mailadres is: info@gspweb.nl